

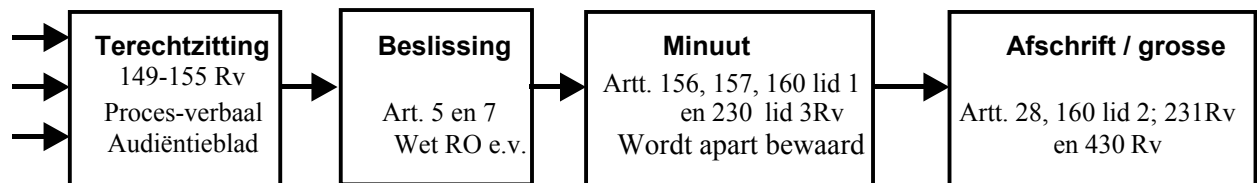
HET VALSELIJK OPMAKEN VAN MINUTEN, AFSCHRIFTEN / GROSSEN VAN BESLISSINGEN VAN MEERVOUDIGE KAMERS “DE STEVENS – SCHIPPER METHODE”

Prof. dr.ir. A.F.P. van Putten; M.E. Van Putten – Veeken, B.A. en Prof. M.H.P.M. Van Putten Ph.D.
Correspondentieadres: AnMar Research Laboratories b.v., Postbus 1200, 5602 BE Eindhoven;
e-mail: anton37.putten@wxs.nl

De gebruikelijke wijze van opmaken minuten / afschriften en grossen van beslissingen van meervoudige kamers van de sector civiel bij de Gerechtshoven 's-Hertogenbosch en Amsterdam wordt de “Stevens– Schipper Methode” genoemd, vernoemd naar beide presidenten. Beide Hoven verdedigen deze methode als juist. De minuten vertonen steeds dezelfde twee anonieme handtekeningen. De vraag rijst op welke wettelijke grondslag berust deze methode en welke rechtsgevolgen zijn hieraan verbonden? De grondslagen van de rechtspleging zijn vastgelegd in een wettelijk referentiekader, de Grondwet, het Wetboek van Burgerlijke Rechtsvordering, art 6 EVRM en art. 14 BUPO, e.v. Hoe verhoudt zich dit tot elkaar?

Het proces van het totstandkomen van de minuut.

Het is essentieel de totstandkoming van de authentieke akte, de minuut te bespreken. De schriftelijke weergave van een rechterlijke beslissing, vormt de authentieke akte **ex art. 156 lid 2, Rv**: “Authentieke akten zijn akten in de vereiste vorm en bevoegdelijk opgemaakt door ambtenaren, aan wie bij of krachtens de wet is opgedragen op die wijze te doen blijken van door hen gedane waarnemingen of verrichtingen” Dit proces is geïllustreerd in Fig.1.

Figuur 1 Het proces van het totstandkomen van de authentieke akte (de minuut). De belangrijkste van toepassing zijnde wetsartikelen zijn per fase aangegeven. Het audiëntieblad is te beschouwen als “de presentielijst”, niet te verwarren met het Proces-verbaal.

Het **proces-verbaal** is de enige kenbron van hetgeen zich ter **terechtzing** heeft voorgedaan en van de waargenomen verrichtingen. Op straffe van nietigheid, dient van de terechtzitting een proces-verbaal te worden opgemaakt. Ook het Proces-verbaal is een authentieke akte en dient ondertekend te worden door de voorzitter en de griffier. De wijze waarop de **beslissing** dient te worden genomen, is geregeld in artt. 5 en 7 van de Wet op de rechterlijke organisatie. (Wet RO). De **minuut** bevat de schriftelijke weergave van de genomen beslissing, ex art. 160 lid 1 Rv: “De kracht van het schriftelijk bewijs is in de oorspronkelijke akte gelegen”. **Afschriften / grossen** dienen door de voorzitter en de griffier ondertekend te zijn; gedagtekend en afgegeven voor “eensluidend afschrift conform” (de minuut) ex art. 160 lid 2 Rv, voor een gelijke (dwingende) bewijskracht.

De bewijskracht van handtekeningen.

De handtekening maakt een geschrift tot een stuk, dat in rechte bewijs kan opleveren tegen de ondertekenaar. Door een akte of ander stuk te ondertekenen neemt men aan, dat de inhoud daarvan voor zijn / haar rekening is. De handtekening is eerst verifieerbaar en traceerbaar met de bijbehorende naamsvermelding. Voor de minuut dienen de handtekeningen afkomstig te zijn van diegene die blij hebben gegeven van de door hen gedane waarnemingen en verrichtingen ex art. 156 lid 2 Rv. Een ondertekening met drukletters en / of een ingescande gedigitaliseerde handtekening, levert geen ondertekening

met bewijskracht op.

Bij de beoordeling van de “Stevens – Schipper methode” wordt het onderstaande referentiekader gehanteerd: art. 225 lid 1 Sr en bijbehorende jurisprudentie, *“Voorop gesteld moet worden dat valselyk opmaken in de zin van art. 225, eerste lid Sr ook omvat het plaatsen van de handtekening of naam van een derde onder een overigens waarheidsgetrouw opgemaakt geschrift, aangezien daardoor een onjuist beeld ontstaat omtrent de identiteit van de auteur die dat geschrift heeft opgesteld en dus omtrent de herkomst daarvan”*. HR nr. 111.872, 14 december 1999.

“Een geschrift is vals opgemaakt, indien het de onjuiste voorstelling wekt afkomstig te zijn van iemand, wiens ondertekening het draagt”. HR 15 juni 1931, NJ 1932, 1342.

“Wie onder een geschrift de handtekening van een ander stelt- zij het in opdracht en met goetvinden van dezen - maakt het vals op” HR 14 april 1913, NJ 1913, 923.

De Waarnemingen

De waarnemingen berusten op inzage van de desbetreffende dossiers bij de gerechtshoven 's-Hertogenbosch en Amsterdam.

Het gerechtshof 's-Hertogenbosch maakt minuten op, zoals is weergegeven in Fig. 2 en 3. De minuten zijn ondertekend door dezelfde twee anonieme personen, niet zijnde de voorzitter en de griffier, noch zijnde de auteurs. Voorletters ontbreken. De vermelding, uitgesproken in het openbaar in aanwezigheid van de griffier, ontbreekt eveneens.

Dit arrest is gewezen door mrs. H. Vermeulen, Grapperhaus en Van Spaendonck en uitgesproken ter openbare terechtzitting van dit hof van 23 september 2003

Figuur 2 Reconstructie van de **minuut** van 23 september 2003, met zaaknummer C0200757/HE met anonieme ondertekening. De twee anonieme handtekeningen zijn niet afkomstig van de voorzitter en de griffier. De samenstelling van de kamer is als volgt: mevr. mr. H.A.W. Vermeulen, voorzitter; mevr. mr. M.J. Grapperhaus, raadsheer; mr. G. C. van Spaendonck, advocaat / raadsheer - plaatsvervanger, werkzaam bij AKD Prinsen van Wijmen, voorheen van Wijmen Nouwen te Breda. Ondertekening door de voorzitter en de griffier mevr. mr. J.C. Prins ontbreekt, evenals vermelding uitgesproken in het openbaar in aanwezigheid van de griffier.

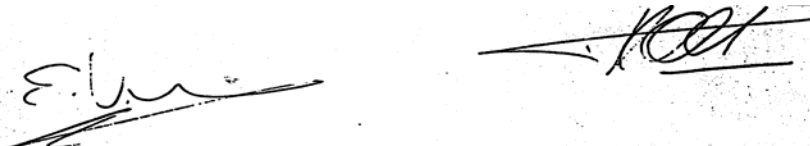
Dit arrest is gewezen door mrs. Koster – Vaags, Aarts en Spoor en uitgesproken ter openbare terechtzitting van dit hof van 21 december 2004.

Figuur 3. Reconstructie van de **minuut** van 21 december 2004 met zaaknummer C03001312/HE, met anonieme ondertekening van het gerechtshof 's-Hertogenbosch. De minuut vertoont wederom dezelfde twee anonieme handtekeningen en zijn niet afkomstig van de voorzitter en de griffier. De samenstelling van de kamer is mevr. Mr. J.C. Koster – Vaags, voorzitter; mr. C.M. Aarts, raadsheer en mr. J.A.J. Spoor, raadsheer. De griffier van de terechtzitting was mr. J.W. Oudijk.

Bij het gerechtshof **Amsterdam** worden **geen** minuten opgemaakt. Een oorspronkelijke akte ex art. 160 lid 1 Rv bestaat dan ook niet, dientengevolge kunnen er geen afschriften / grossen bestaan. Hetgeen afgegeven wordt is een geschrift, ondertekend door twee anonieme personen, niet zijnde de voorzitter en de griffier, noch zijnde de auteurs. De vermelding, "uitgesproken in het openbaar in aanwezigheid van de griffier" ontbreekt consistent. Fig. 4, 5 en 6 illustreren de handelwijze. Bij de naamsvermelding ontbreken de voorletters.

Dit arrest is gewezen door mrs. Ruitinga, Van Achterberg en Rueb en in het openbaar uitgesproken op 8 januari 2004.

Figuur 4. Kopie van de anonieme ondertekening van het geschrift met zaaknummer CO 809 /03 afgegeven voor authentieke akte op 8 januari 2004. De samenstelling van de kamer is mr. D.P. Ruitinga, ,voorzitter; mevr. mr. M.P. van Achterberg, raadsheer - plaatsvervanger; mr. A.S. Rueb, **advocaat** / raadsheer plaatsvervanger en mevr. mr. S.M.C. Vleugel, griffier.

Deze beslissing is gegeven door mrs. Schipper, Stille en Van Os en in het openbaar uitgesproken op donderdag 10 juni 2004.

Figuur 5. Kopie van het geschrift met zaaknummer 1087/2003 GDW, van 10 juni 2004. De samenstelling van de kamer is mr. N.A.M. Schipper, voorzitter, Prof. Mr. A.L.G.A. Stille, (ex) **notaris** / raadsheer -plaatsvervanger en mr. P.J.N. van Os, **notaris** / raadsheer -plaatsvervanger. De vermelding in het openbaar uitgesproken in aanwezigheid van de griffier mevr. Mr. I. Noordhoek – Merk ontbreekt.

Deze beslissing is gegeven door mrs. A.L.G.A. Stille, G.Chr. Kok en P.J.N. van Os en in het openbaar uitgesproken op donderdag 3 februari 2005.

Figuur 6. Kopie van het geschrift met zaaknummer 740 /2004 GDW, afgegeven voor authentieke akte op 3 februari 2005. De samenstelling van de kamer is Prof. mr. A.L.G.A. Stille, (ex) **notaris** / voorzitter, raadsheer plaatsvervanger; G. Chr. Kok, (ex)**notaris** / raadsheer plaatsvervanger en mr. P.J.N. van Os, **notaris** / raadsheer -plaatsvervanger. De vermelding in het openbaar uitgesproken in aanwezigheid van de griffier mevr. Mr. I. Noordhoek – Merk, ontbreekt.

Discussie

De structurele handelwijze van beide gerechtshoven roepen een groot aantal vragen op:

- Voldoet de ondertekening van de minuut aan art. 230 lid 3 Rv voor meervoudige kamers?
- Zijn de ondertekenaars de auteurs van de geschriften?
- Hebben de ondertekenaars de waarnemingen en verrichtingen gedaan?
- Kan een authentieke akte anoniem ondertekend worden?

- Kan de authentieke akte (de minuut), ondertekend worden door ambtenaren **niet** met rechtspraak belast?
- Moet de minuut gedagtekend worden?
- Moeten de afschriften / grossen, gedagtekend worden?
- Moeten afschriften / grossen voor eensluidend afschrift worden afgegeven?
- Wat is de bewijskracht van een stempel met drukletters?
- Heeft een gescande handtekening rechtskracht?
- Wordt deze methode ook toegepast bij andere gerechtshoven en rechtbanken?
- Kunnen advocaten deze afschriften / grossen ter betekening aanbieden?
- Kunnen gerechtsdeurwaarders op dergelijk geschriften executeren?
- Zijn deze uitspraken non-existent en verjaren de onderliggende vorderingen?

Conclusies

De handtekeningenkwesitie betreft de grondslagen van de rechtspleging. Het handtekeningengeschil vormt een afzonderlijk bewijsthema, dat als bewijsincident aan de verdere bewijsvoering voorafgaat. De echtheid van dergelijke geschriften moet dan ook eerst worden vastgesteld, alvorens verder kan worden geprocedeerd. Algemeen geldt, waar onvoldoende terugkoppeling en controle is, ontspoot ieder proces. De gigantische omvang van geld, tijd en middelen, welke in de rechtspleging omgaan, is te vergelijken met de energie, die verdwijnt in een **stilstaand** zwart gat en vraagt om een betere beheersing. De oplossing voor deze energieverstopping dient gevonden te worden in **opvoeding en onderwijs**, waar de grondbeginselen van een goed functionerende maatschappij worden gelegd. Een nader onderzoek van alle implicaties en consequenties van deze “Stevens - Schipper methode” is alleszins gerechtvaardigd.